

Informatiememo

Datum: 26 februari 2024		Documentnr: 02330000207915
Onderwerp: Afsluiting Ermelosche heide voor loslopende honden		Zaaknr.: 02330000049171 Mandaatnr.
		Portefeuillehouder: H.R. van Veen
		Ambtenaar/projectleider: G.E.B. van Laar
Datum	27 februari 2024, nr. 10	
Collegebesluit	<ol style="list-style-type: none"> In te stemmen met het raadsinformatiememo, waarmee tegemoet wordt gekomen aan de wens vanuit de gemeenteraad om volledige opheffing van het losloopgebied voor honden op de Ermelosche heide te vervangen door gedeeltelijke openstelling. Dit memo toe te zenden aan de gemeenteraad. 	
	☐ ter informatie voorleggen aan het college ☐ ter informatie voorleggen aan de raad ☒ ter bespreking voorleggen aan de raad	

Kennisnemen van

De mogelijkheden die ons college van B&W ziet voor de afsluiting van de Ermelosche heide voor loslopende honden. Dit als uitwerking van de toezegging die is gedaan tijdens de oordeelsvormende raadsvergadering over de langetermijnvisie heideterreinen op 14 februari 2024.

Aanleiding

Op dit moment ligt de langetermijnvisie heideterreinen ter besluitvorming voor bij de raad. Eén van de maatregelen die hierin staat is afsluiting van de Ermelosche heide voor loslopende honden. Tot op heden mogen daar honden los lopen voor 08:00 en na 16:00. Overdag loopt de schaapskudde op de Ermelosche heide.

Tijdens de beeldvormende behandeling hebben diverse insprekers aangegeven dat zij de Ermelosche heide als hondenlosloopgebied willen behouden. Naar aanleiding van de inspraakreacties heeft een ambtelijk overleg plaatsgevonden met de kynologenclub noord-west Veluwe. De kynologenclub heeft daarna de raad op 12 februari een brief gestuurd. Hierin stelt zij o.a. als compromis voor om de Ermelosche heide alleen tijdens het broedseizoen af te sluiten voor loslopende honden. In de daaropvolgende oordeelsvormende raadsvergadering zegde de wethouder toe dat hij zich hierover zal beraden en de raad voor de besluitvormende tafel van 6 maart zal informeren over een mogelijke periode waarin honden los zouden kunnen blijven lopen op de Ermelosche heide. Deze informatiememo is daarvoor bedoeld.

Juridische achtergrond

De Ermelosche heide valt in het Natura-2000 gebied 'de Veluwe'. Hiervoor zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. De Wet Natuurbescherming (WNB; tegenwoordig Omgevingswet) geeft de verplichting aan de beheerder/eigenaar om deze doelstellingen te realiseren. Op pagina 62/63 van de Langetermijnvisie zijn deze doelstellingen terug te vinden voor de Ermelosche heide. Hierbij gaat het o.a. om een aantal grondbroedende vogelsoorten met een doelstelling voor verbetering/uitbreiding.

In eerdere antwoorden op vragen van HEE22 en de VVD (17 januari) verwijzen we al naar het rapport van de Vogelbescherming; 'Verstoring van vogels door recreatie (2022)'. Hierin wordt voor natuur op land de hond als de verstoring factor met de meeste impact aangegeven. Het is ons inziens dan ook niet meer dan terecht dat we ook naar honden kijken om aan onze verplichtingen ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen te voldoen. Daarnaast stellen we in de Langetermijnvisie ook maatregelen voor die de verstoring door bijvoorbeeld wandelaars en MTB-ers beperken.

Het in de brief van de kynologenclub beschreven alternatief is voor wat betreft bescherming van de natuur op de Ermelosche heide sub-optimaal. Teneinde te voldoen aan de verplichting inzake de instandhoudingsdoelstellingen voor de Ermelosche heide, blijft ons standpunt dat het jaarrond afsluiting voor loslopende honden de beste optie is voor de natuur en onze verplichtingen. Meer op natuur gerichte terreinbeheerders zoals Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten gaan in hun gebieden dan ook al over op een strenger regime. Omdat de gemeente Ermelo eigenaar is van de Ermelosche heide, kan de raad haar eigen afweging maken en het recreatieve belang van loslopende honden zwaarder laten meewegen. Afsluiting van de Ermelosche heide voor loslopende honden alleen tijdens het broedseizoen zien wij als de beste vorm van een compromis tussen deze belangen.

Broedseizoen

De raad heeft gevraagd wat ons college beschouwt als het broedseizoen. Hiervoor bestaat geen wettelijke definitie, en wanneer een vogel broedt is afhankelijk van soort en weersinvloeden. Een landelijk vaker gebruikte, minimale periode is 1 maart tot 1 augustus. Binnen deze periode zullen de meeste legfels worden bebroed. Maar bijvoorbeeld het 3^e legsel van de veldleeuwerik, een doelsoort op de Ermelosche heide, valt doorgaans al later en is hiermee dus niet beschermd.

Overigens is de in de brief verwoorde periode voor een aanlijngedod (20 april - 20 juni) veel te kort voor adequate bescherming van broedvogels. Deze periode is in 2021 eenmalig gebruikt als ad-hoc maatregel tijdens een corona-lockdown, toen duidelijk was dat er al een probleem was. Daarnaast was deze maatregel met name gericht op rust voor het grofwild (herten, reeën en edelherten). Zie hiervoor ook ons antwoord op de schriftelijke vraag van HEE22 over ditzelfde onderwerp. Deze periode is dus echt ongeschikt om te gebruiken voor een regulier aanlijngedod gericht op de bescherming van broedvogels.

Appels, peren en Defensie

Tijdens de oordeelsvormende tafel hebben diverse partijen gepleit voor evenredigheid van maatregelen ten opzichte van Defensie. Defensie onderzoekt de mogelijkheden voor intensivering van het gebruik van oefenterreinen, waaronder de Ermelosche heide. Intensiever gebruik van de Ermelosche heide door Defensie staat haaks op het doel van de Langetermijnvisie om meer rust te brengen.

Allereerst is nog helemaal niet duidelijk of Defensie de Ermelosche heide daadwerkelijk intensiever wil gaan gebruiken. Als dat zo mocht zijn, dient ook Defensie zich aan de wetgeving te houden en mogen de N-2000 instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar worden gebracht door bijvoorbeeld extra verstoring.

Ons voorstel

Afsluiting van de Ermelosche heide voor loslopende honden alleen tijdens het broedseizoen ziet ons college als een sub-optimaal compromis. Het is niet het beste alternatief voor de natuur, en vergroot de mogelijkheid dat we onze instandhoudingsdoelstellingen niet halen. Dit komt echter wel tegemoet aan het recreatieve belang dat de raad hecht aan de hondenlosloofunctie van de Ermelosche heide.

Wij willen dan ook voorstellen om als compromis de Ermelosche heide alleen in het broedseizoen af te sluiten voor loslopende honden. Het broedseizoen loopt, gezien de doelsoorten op de Ermelosche heide, van 1 maart tot 1 augustus.

Indien tot dit compromis wordt besloten, willen we wel de kynologenclub vragen dat zij dit besluit, en ook de motivatie erachter, actief communiceren onder hun achterban. En daarnaast dat de kynologenclub in deze communicatie duidelijk maakt dat we dan ook verwachten dat mensen alleen hun hond los laten lopen als deze onder appel staat.

N.B.

Het halen van de instandhoudingsdoelstellingen is juridisch de eindverantwoordelijkheid van de provincie. De provincie is daarvoor afhankelijk van maatregelen die eigenaren/beheerders nemen. Op dit moment is dat nog een vrijwillig proces, waarbij de provincie beheerders vooral financieel ondersteunt. Het laatste nieuws is echter dat dit niet voldoende zou kunnen zijn om de doelstellingen te halen, waardoor de kans bestaat dat de provincie zich in de toekomst dwingender op gaat stellen. Hier is nu echter nog absoluut geen sprake van.